

3.5.2016

JELENTÉS

a nemzetközi számviteli standardok (IAS) értékeléséről, valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) Alapítványa, az Európai Pénzügyi Beszámolási Tanácsadó Csoport (EFRAG) és a Közérdekű Felügyeleti Tanács (PIOB) tevékenységeiről
(2016/2006(INI))

Gazdasági és Monetáris Bizottság

A vélemény előadója: Theodor Dumitru Stolojan

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS.....	16
VÉLEMÉNY A KÖLTSÉGVETÉSI ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	20
ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN	24

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a nemzetközi számviteli standardok (IAS) értékeléséről, valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) Alapítványa, az Európai Pénzügyi Beszámolási Tanácsadó Csoport (EFRAG) és a Közérdekű Felügyeleti Tanács (PIOB) tevékenységeiről (2016/2006(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló, 2002. július 19-i 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹,
- tekintettel az uniós pénzügyi felügyelettel foglalkozó, Jacques de Larosière által vezetett magas szintű munkacsoport 2009. február 25-i jelentésére,
- tekintettel a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK² európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK³ és a 83/349/EGK⁴ tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁵
- tekintettel a biztosítékok egyenértékűvé tétele céljából a részvénytársaságok alapításának, valamint tőkéjük fenntartásának és módosításának tekintetében a tagállamok által a társasági tagok és harmadik személyek érdekei védelmében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 54. cikkének második bekezdése szerinti társaságoknak előírt biztosítékok összehangolásáról szóló, 2012. október 25-i 2012/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁶,
- tekintettel a pénzügyi beszámolás és az audit területén meghatározott tevékenységeket támogató, a 2014–2020 közötti időszakra szóló uniós program létrehozásáról és a 716/2009/EK határozat⁷ hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. április 3-i 258/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁸,
- tekintettel a pénzügyi beszámolás és az audit területén meghatározott tevékenységeket támogató, a 2014–2020 közötti időszakra szóló uniós program létrehozásáról szóló 258/2014/EU rendelet módosítására vonatkozó európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2016)0202),
- tekintettel Philippe Maystadt 2013. októberi, „Az IFRS standardok legyenek európaibbak?” című jelentésére,

¹ HL L 243., 2002.9.11., 1. o.

² HL L 157., 2006.6.9., 87. o.

³ HL L 222., 1978.8.14., 11. o.

⁴ HL L 193., 1983.7.18., 1. o.

⁵ HL L 182., 2013.6.29., 19. o.

⁶ HL L 315., 2012.11.14., 74. o.

⁷ HL L 253., 2009.9.25., 8. o.

⁸ HL L 105., 2014.4.8., 1. o.

- tekintettel a Maystadt-jelentés ajánlásait követő EFRAG-reform végrehajtásának előrehaladásáról szóló, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett 2014. július 2-i bizottsági jelentésre (COM(2014)0396),
- tekintettel a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló 2002. július 19-i 1606/2002/EK rendelet értékeléséről szóló, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett 2015. június 18-i bizottsági jelentésre (COM(2015)0301),
- tekintettel az IFRS Alapítvány, az EFRAG és a PIOB 2014. évi tevékenységéről szóló, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett 2015. szeptember 17-i bizottsági jelentésre (COM (2015)0461),
- tekintettel a „Cselekvési terv a tőkepiaci unió megteremtésére” című, az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett 2015. szeptember 30-i bizottsági közleményre (COM(2015)0468),
- tekintettel a Nemzetközi Számviteli Standardok Testületéről (IASB) szóló tanulmányra („Az Európai Unió szerepe a nemzetközi gazdasági fórumokon – 7. tanulmány: Az IASB”), és az IFRS 9-ről szóló négy tanulmányra („IFRS jóváhagyási kritériumok az IFRS 9 kapcsán”, „Az IFRS 9 jelentősége a pénzügyi stabilitásnál és a felülvizsgálati szabályoknál”, „A görög államkötvények értékvesztése az IAS 39 és IFRS 9 alatt: Esettanulmány” és a „Pénzügyi instrumentumok értékvesztésének várható veszteségalapú számvitele: Az FASB és IASB IFRS 9 megközelítései”).
- tekintettel a harmadik országbeli értékpapír-kibocsátók által alkalmazott számviteli standardok egyenértékűségének megállapítására szolgáló eljárásnak a 2003/71/EK és a 2004/109/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti létrehozásáról szóló, 2007. december 21-i 1569/2007/EK bizottsági rendeletre¹,
- tekintettel a G20 vezetőinek 2009. április 2-i nyilatkozatára,
- tekintettel az IASB 2013. júliusi, „A pénzügyi beszámolás fogalmi keretének áttekintése” című vitairatára (DP/2013/1), valamint az IASB 2015. júliusi, „A szerkezet és a hatékonyság vezetőtestületi felülvizsgálata: a felülvizsgálat témái” című, álláspont kifejtésére irányuló kérelmére,
- tekintettel a Bizottság 2015. december 1-jei, a szerkezetnek és a hatékonyságnak az IASB vezetőtestülete által történő felülvizsgálatához fűzött megjegyzésére;
- tekintettel az IASB által 2014. július 24-én kiadott, a pénzügyi eszközökről szóló IFRS 9 standardra, az EFRAG IFRS 9 standarddal kapcsolatos jóváhagyási tanácsára, az EFRAG IFRS 9 standardra vonatkozó, a megbízható és valós összkép elve szerinti értékelésére, a Számviteli Szabályozó Bizottság (ARC) IFRS 9 standardról szóló ülésdokumentumaira, és az Európai Központi Bank (EKB) és az Európai Bankhatóság (EBH) IFRS 9 standard jóváhagyásával kapcsolatos megjegyzéseket tartalmazó leveleire,

¹ HL L 340., 2007.12.22., 66. o.

- tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság koordinátorai nevében küldött, „A pénzügyi beszámolás fogalmi keretének áttekintése” című IASB-vitairatra vonatkozó megjegyzéseket tartalmazó, 2014. január 14-i levélre,
 - tekintettel az Európai Értékpapírpiazi Hatóság (ESMA) által készített, a számviteli végrehajtók 2014. évi végrehajtási és szabályozási tevékenységéről szóló, 2015. március 31-i jelentésre (ESMA/2015/659),
 - tekintettel a pénzügyi információk végrehajtásáról szóló, 2014. július 10-i ESMA-iránymutatásokra (ESMA/2014/807),
 - tekintettel az ESMA pénzügyi információk végrehajtásáról szóló ESMA-iránymutatásokkal kapcsolatos, 2016. január 19-i megfelelési táblázatára (ESMA/2015/203 REV),
 - tekintettel a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardokról (IFRS) és a Nemzetközi Számviteli Standardok Testületének (IASB) irányításáról szóló, 2008. április 24-i állásfoglalására¹,
 - tekintettel a nemzetközi pénzügyi, monetáris és szabályozó intézményekben és testületekben az EU szerepéről szóló, 2016. április 12-i állásfoglalására²,
 - tekintettel az éves beszámolók és az összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatáról szóló, a 2014. április 16-i 2014/56/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel³ módosított 2006. május 17-i 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁴, amely 2016. június közepétől alkalmazandó,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére és a Költségvetési Ellenőrző Bizottság véleményére (A8-0172/2016),
- A. mivel a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok (IFRS) és a nemzetközi számviteli standardok (ISA) a belső piac és a tőkepiacok hatékony működéséhez szükséges egyik lényeges alkotóelemet képezik; mivel az IFRS és az ISA közjavaknak tekinthetők, és ezért nem veszélyeztethetik a pénzügyi stabilitást vagy akadályozhatják az Unió gazdasági fejlődését és a közérdeket kell szolgálniuk, nem csak a befektetők, a kölcsönadók és a hitelezők érdekeit;
- B. mivel a vállalkozások pénzügyi elszámolásainak meghamisítása veszélyezteti a gazdasági és pénzügyi stabilitást, továbbá a polgárok szociális piacgazdasági modellbe vetett bizalmának megrendülésével fenyeget;
- C. mivel az IFRS célja a felelősségre vonhatóság erősítése, csökkentve a befektetők és a társaságok közti információs rést, a befektetések megvédése, az átláthatóság biztosítása a pénzügyi információk nemzetközi összehasonlíthatóságának és minőségének javítása

¹ HL C 259E., 2009.10.29., 94. o.

² Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0108.

³ HL L 158., 2014.5.27., 196. o.

⁴ HL L 157., 2006.6.9., 87. o.

révén, valamint a befektetők és egyéb piaci résztvevők számára a tájékozott piaci döntés lehetővé tétele, ezáltal befolyásolva a pénzügyi piaci szereplők viselkedését és hatást gyakorolva e piacok stabilitására; mivel azonban a számvitel e „döntések szempontjából hasznos” modellje nem teljesen összeegyeztethető a számvitel „tőkemegfelelési” funkciójával, ahogy azt az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlata és a számviteli irányelv leírja, amelyek azt javasolják, hogy az IFRS kerete szerinti számvitel fogalmi alapjai ne foglalják magukban az elszámolások uniós jogban megfogalmazott célját, amelynél a konkrét számadatok megbízható és valós összképe a norma, ahogy az Jonathan Hill biztos E-016071. számú írásbeli választ igénylő kérdésre adott 2016. február 25-i válaszában szerepel; mivel a megbízható és valós összkép követelménye átfogó értékelést kíván meg, amelynek során fontosak a számadatok és a minőségi magyarázatok;

- D. mivel a számviteli irányelv kimondja, hogy az elszámolások a „részvényesek, a társasági tagok és harmadik személyek védelme érdekében különös jelentőséggel” bírnak, és hogy „e vállalkozások nem nyújtanak biztosítékot a nettó eszközértéket meghaladó mértékben harmadik személyek számára”; mivel a számviteli irányelv azt is kimondja, hogy célja „a részvénytőkével rendelkező társaságokban fennálló részesedések védelme” annak biztosításával, hogy az osztalékok ne a részvénytökekből kerüljenek kifizetésre; mivel az elszámolások csak akkor tudják betölteni ezt az általános célt, ha az elszámolásokban feltüntetett számadatok megbízható és valós képet adnak a társaság eszközeiről és forrásairól, pénzügyi helyzetéről és eredményéről; mivel a megbízható és valós összkép, az osztalékfizetés megállapítása és egy társaság fizetőképességének értékelése szintén minőségi információt és a kockázatok szélesebb körű értékelését követeli meg;
- E. mivel az IASB az IFRS Alapítvány – egy Londonban és az egyesült államokbeli Delaware-ben bejegyzett magán nonprofit társaság – védőernyője alatt működik, és standardokat alkot, folyamatainak átláthatónak, függetlennek és közvetlenül nyilvánosan elszámoltathatónak kell lennie; mivel az EU mintegy 14%-kal járul hozzá az IFRS Alapítvány költségvetéséhez, és ezzel a legnagyobb pénzügyi hozzájáruló;
- F. mivel a tőke globális mozgásához globális számviteli standardok szükségesek; mivel az IFRS-t 116 államban alkalmazzák különböző módozatokban (teljes elfogadás, részleges, választható vagy közelítés), de az Egyesült Államokban belföldi kibocsátóknál nem;
- G. mivel az IASB és az egyesült államokbeli FASB (Financial Accounting Standards Board, Pénzügyi Számviteli Szabványok Tanácsa) 2002. októberi „norwalki megállapodása” az IASB által kiadott nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok és az FASB által kiadott egyesült államokbeli általánosan elfogadott számviteli alapelvek (US-GAAP) közelítését javasolja;
- H. mivel az EU-ban a jóváhagyási eljárás az IAS-rendeletben megállapított jóváhagyási kritériumokon alapul; mivel egy nemzetközi pénzügyi beszámolási standard nem állhat ellentétben a számviteli irányelvben foglalt megbízható és valós összkép elvével, amely megköveteli, hogy a pénzügyi kimutatásoknak „megbízható és valós összképet” kell adniuk a társaság eszközeiről és forrásairól, pénzügyi helyzetéről és eredményéről; mivel a tőkemegőrzési irányelv megtiltja, hogy az osztalékok és a jutalmak nem

realizált nyereségből, azaz végül is tőkéből kerüljenek kifizetésre; mivel az IFRS-nek hozzá kellene járulnia az európai közjóhoz és teljesítenie kellene a pénzügyi kimutatásokhoz szükséges információk minőségéhez kapcsolódó alapkritériumokat;

- I. mivel a Bizottság, a Tanács és az Európai Parlament az Európai Pénzügyi Beszámolási Tanácsadó Csoport (EFRAG), a Bizottság magán technikai tanácsadója javaslatai alapján részt vesz a jóváhagyási eljárásban, valamint a tagállamok képviselőiből álló Számvetési Szabályozó Bizottság (ARC) munkájában, mivel a Maystadt-jelentés hosszabb távú megoldásként foglalkozott az EFRAG-ot felváltó ügynökség létrehozásának lehetőségével;
- J. mivel az EU-n belül különböző érdekelt felek – köztük hosszú távú befektetők – vetették fel az IFRS-nek a számviteli irányelv jogi követelményeivel, különösen az óvatosság (prudencia) és gazdálkodás alapelveivel való összeegyeztethetősége kérdését; mivel a Parlament standardalkotási folyamatba való bevonása nem elegendő, és nem arányos az IFRS Alapítvány számára az uniós költségvetésből nyújtott pénzügyi hozzájárulással; mivel hangsúlyt fektettek arra is, hogy Európa határozottabban hallassa a hangját a standardalkotási folyamat során ezen elvek teljes körű elismerésének és átvételének biztosítása érdekében;
- K. mivel a jelenlegi pénzügyi válság következtében az IFRS-nek a pénzügyi stabilitásban és növekedésben betöltött szerepe felkerült a G20-ak és az EU napirendjeire, különösen a bankrendszerben felmerült veszteségek elszámolásával kapcsolatos szabályok tekintetében; mivel a G20-ak és a De Larosière-jelentés kulcsfontosságú kérdéseket emelt ki a válság előtti számviteli standardokkal kapcsolatban, többek között a mérlegen kívüli elszámolást, a valós értéken való értékelés elvéhez és az eredmény elszámolásához kapcsolódó prociklikusságot, a ciklus fellendülési szakaszában a kockázatok felhalmozódásának alulbecslését és a nem likvid és értékvesztett eszközök értékelésére szolgáló közös és átlátható módszertan hiányát;
- L. mivel az IASB kiadta a pénzügyi eszközökről szóló IFRS 9 standardot mint a válság egyes vonatkozásaira és a banki ágazatra gyakorolt hatására adott kulcsfontosságú választ; mivel az EFRAG pozitív tanácsot adott az IFRS 9 standarddal kapcsolatban, számos megjegyzést téve piaci nehézségek esetén a „valós érték” használatát, a 12 havi veszteségekre történő céltartalékképzés megközelítésével kapcsolatos fogalmi alap hiányát és a hosszú távú beruházásokhoz kapcsolódó nem megfelelő tartalékképzést illetően; mivel az IFRS 9 és az azt követő biztosítási standard különböző hatálybalépési időpontja miatt a tanács fenntartást fogalmazott meg a standardnak a biztosítási ágazatra való alkalmazhatóságával kapcsolatban; mivel ezt a problémát maga az IASB is elismeri; mivel aggályok merülnek fel azzal kapcsolatban, hogy a saját tőke javasolt számviteli kezelése negatívan befolyásolhatja a hosszú távú beruházásokat; mivel az EKB és az EBH IFRS 9 standarddal kapcsolatos megjegyzéseket tartalmazó levelei pozitívak voltak, de megemlítték számos hiányosságot is;
- M. mivel a mérlegen kívüli elszámolás kérdésével foglalkozott a pénzügyi eszközök közzétételére vonatkozó IFRS 7 standard következő módosítása, valamint három újonnan kibocsátott standard, az IFRS 10 (konszolidált pénzügyi kimutatások), az IFRS 11 (Közös konstrukciók) és az IFRS 12 (Más gazdálkodó egységekben lévő érdekeltségek közzététele);

- N. mivel 2015 májusában az IASB kiadott egy nyilvános tervezetet a „fogalmi keretről”, amely az IASB-t a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok kidolgozásában segítő fogalmakat ír le, lehetővé téve a pénzügyi kimutatások készítőinek a számviteli politikák kidolgozását és kiválasztását, és segítve az IFRS megértését és értelmezését minden fél számára;
- O. mivel az IFRS Alapítvány irányítási struktúrája felülvizsgálat alatt áll, összhangban alapszabályával; mivel most jött el a megfelelő alkalom az IFRS Alapítvány és az IASB szervezeti felépítésének felülvizsgálatára és az irányító és ellenőrző szerveiknél szükséges változásokra, abból a célból, hogy jobban bekerüljenek a nemzetközi pénzügyi intézetek rendszerébe, valamint a széles körű érdekképviselet (mint például a fogyasztókat képviselő ügynökségek és pénzügyminisztériumok) és a nyilvános elszámoltathatóság biztosítására, ami magas színvonalú számviteli standardokat garantál majd;
- P. mivel a nemzetközi könyvvizsgálati standardokat a Nemzetközi Könyvvizsgálói Szövetség (IFAC) keretein belül működő Nemzetközi Könyvvizsgálói és Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standardok Testület (IAASB) dolgozza ki; mivel a Közérdekű Felügyeleti Tanács (PIOB) egy független nemzetközi szervezet, amely az ISA elfogadásához vezető folyamatot és az IFAC egyéb közérdekű tevékenységeit felügyeli;
- Q. mivel a 2014–2020 közötti időszakra a pénzügyi beszámolás és ellenőrzés területén meghatározott tevékenységek támogatására irányuló uniós program magában foglalja az IFRS Alapítvány és a PIOB finanszírozását 2014 és 2020 között, az EFRAG finanszírozását azonban csak 2014 és 2016 között;

Az IFRS 10 éves uniós alkalmazásának értékelése

1. tudomásul veszi a Bizottságnak az IAS értékeléséről és az IFRS-nek az EU-ban történő alkalmazásáról szóló jelentését és azt a megállapítását, hogy az IAS-rendelet célkitűzései teljesültek; sajnálja, hogy a Bizottság még nem tett javaslatot az értékelésében azonosított hiányosságok megoldásához szükséges jogi változásokra; felkéri a standard alkotóját, hogy biztosítsa az IFRS koherenciáját a már meglévő számviteli standardokon belül, és mozdítsa elő az összhangot nemzetközi szinten; összehangoltabb megközelítésre hív fel az új standardok fejlesztése során, beleértve az alkalmazás összehangolt ütemezéseit is, különös tekintettel az IFRS 9 (Pénzügyi eszközök) és az új IFRS 4 (Biztosítási szerződések) alkalmazására; sürgeti a Bizottságot ebből a célból gondosan kidolgozott jogalkotási javaslatok előterjesztésére és annak biztosítására, hogy az esetleges késedelmek ne eredményezzenek egyenlőtlenségeket vagy a verseny torzulását a biztosítási ágazatban; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg részletesen, hogy a Larosière-jelentés ajánlásai teljes körűen végrehajtásra kerültek-e, különösen a 4. számú ajánlás, amely kimondja, hogy szükség van a valós értéken alapuló értékelés szélesebb körű megfontolására;
2. felkéri a Bizottságot, hogy sürgősen teljesítse a „közjó” kritérium kiterjesztése kapcsán – azaz hogy a számviteli standardok ne veszélyeztessék az EU pénzügyi stabilitását, és ne is gátolják az EU gazdasági fejlődését – tett Maystadt-ajánlást, és biztosítsa e kritérium teljes körű tiszteletben tartását a jóváhagyási eljárás során; sürgeti a Bizottságot, hogy az EFRAG-gal együtt bocsásson ki egyértelmű iránymutatást arról,

mit jelent a „közjó” és a „megbízható és valós összkép” elve az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlata és a számviteli irányelv alapján, ezeknek a jóváhagyási kritériumoknak az egységes értelmezése érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatot a „közjó” kritériuma Maystadt általi meghatározásának az IAS-rendeletbe való belefoglalására; felhívja a Bizottságot, hogy az EFRAG-gal együtt vizsgálja meg módszeresen, hogy a Maystadt által meghatározott „közjó” kritériuma megköveteli-e a meglévő számviteli standardok megváltoztatását, és ennek alapján működjön együtt az IASB-vel, a nemzeti és harmadik országok standardalkotóival, hogy a módosítások szélesebb körű támogatást kapjanak, vagy ilyen szélesebb körű támogatás hiányában szükség esetén rendelkezzen az uniós jogban külön standardokról e kritériumok teljesítésére;

3. megjegyzi, hogy a 2013/34/EK irányelv 4. cikkének (3) bekezdésében szereplő, a megbízható és valós összkép értékelésére irányuló vizsgálat az elszámolásokban feltüntetett számadatokra vonatkozik, és az irányelv (3) és (29) preambulumbekkezdésében említett uniós szabályok szerint készített elszámolások tekintetében ez jelenti a normát; kiemeli, hogy ez az elszámolások tökemegfelelési funkciójához kapcsolódik, azaz ahhoz a célhoz, hogy a befektetők – mind a hitelezők, mind a részvényesek – ezeket a számadatokat használják az éves beszámolóban annak meghatározására, hogy a vállalkozás a „nettó eszközérték” tekintetében fizetőképese-e, valamint az osztalékfizetés meghatározására;
4. hangsúlyozza, hogy az elszámolásokban szereplő számadatok megbízható és valós összképe elérésének alapvető alkotórésze az óvatos értékelés, amely azt jelenti, hogy nem becsülik alá a veszteséget vagy nem becsülik túl a nyereséget a számviteli irányelv 6. cikke (1) bekezdése c) pontjának i. és ii. alpontjában meghatározottak szerint; rámutat, hogy a számviteli irányelv ezen értelmezését az Európai Bíróság számos ítélete megerősítette;
5. megjegyzi, hogy a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló rendelet (IAS-rendelet) bizonyos fokú rugalmasságot tesz lehetővé a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok jóváhagyásáról szóló döntések meghozatalakor azáltal, hogy nem követeli meg „ezen irányelvek valamennyi előírásának szigorú betartását”; javasolja azonban, hogy ez ne terjedjen ki annak lehetővé tételére, hogy a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok annyira eltérjenek az IAS-rendelet 3. cikke (2) bekezdésének első franciabekezdésében említett negyedik társasági jogi irányelv (78/660/EGK) és hetedik társasági jogi irányelv (83/249/EGK) helyébe lépő 2013-as számviteli irányelv (2013/34/EU) általános céljától, hogy az a pénzügyi kimutatásokban a nyereség túlbecslését vagy a veszteség alulbecslését eredményezné; ebben a tekintetben úgy ítéli meg, hogy az IAS 39 standard jóváhagyása a bekövetkezett veszteség modellje miatt ellentétes lehetett a 2013-as számviteli irányelv által felváltott negyedik és hetedik társasági jogi irányelv általános céljával, különös tekintettel a negyedik társasági jogi irányelv 31. cikke (1) bekezdése c) pontjának bb) alpontjára, amely kimondja, hogy „[mérni kell és el kell ismerni] a tárgyidőszakban vagy az előző üzleti év során felmerülő valamennyi előrelátható kötelezettséget és feltételezhető veszteséget, még akkor is, ha ezek a kötelezettségek vagy veszteségek csak a mérleg fordulónapja és a mérleg összeállításának időpontja között válnak nyilvánvalóvá”;
6. üdvözli az IASB azon szándékát, hogy ismét bevezesse az „óvatosság” (prudencia)

elvét és megerősítse a „gazdálkodást” az új fogalmi keretben; sajnálja, hogy az IASB az „óvatosságot” úgy értelmezi, hogy az csak „a mérlegelési jogkör óvatos kezelését” jelenti; megjegyzi, hogy az IASB nem ugyanúgy értelmezi az óvatosság és a gazdálkodás elvét, ahogy az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlata és a számviteli irányelv; úgy véli, hogy az „óvatosság” elvéhez a megbízhatóság elvének kell társulnia; felkéri a Bizottságot és az EFRAG-ot, hogy állapodjon meg az óvatosság és a gazdálkodás elvének az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlatában és a számviteli irányelvben meghatározottaknak megfelelő jelentéséről, és ennek alapján működjön együtt az IASB-vel, a nemzeti és harmadik országokbeli standardalkotókkal, hogy ezek az elvek szélesebb körű támogatást kapjanak; felhívja az IASB-t, hogy módszeresen vizsgálja meg, hogy a felülvizsgált fogalmi keret megköveteli-e a meglévő számviteli standardok megváltoztatását, és szükség esetén hajtson végre módosításokat;

7. tudomásul veszi a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok keretében a veszteség elszámolásával kapcsolatos változást, amely a veszteségre óvatosabb céltartalékok képzését teszi lehetővé a bekövetkezett veszteség helyett a várható veszteség előretekintő koncepciója alapján; véleménye szerint az uniós jóváhagyási folyamatnak gondosan és óvatosan elő kell készítenie a várható veszteség fogalmának meghatározását a modellekbe vetett túlzott bizalom elkerülése és az eszközök értékvesztésével kapcsolatos egyértelmű felügyeleti iránymutatás kidolgozásának lehetővé tétele érdekében;
8. úgy véli, hogy a mérlegen kívüli elszámolás kérdéséről még nem született megfelelő és hatékony döntés, mivel az, hogy egy eszközt a mérlegben fel kell-e tüntetni vagy sem, még mindig egy mechanikusan alkalmazandó, ám megkerülhető szabály kérdése; felhívja az IASB-t, hogy küszöbölje ki ezeket a hiányosságokat;
9. a G20-ak által az értékpapírpiacon felügyelet terén azonosított kulcsproblémák tekintetében üdvözli az IFRS Alapítvány és az IOSCO jegyzőkönyveit a szorosabb együttműködésről; ezt az együttműködést szükségesnek tekinti a magas színvonalú világszintű számviteli standardok iránti igény kielégítéséhez és a változó nemzeti keretfeltételek helyett következetes standardok alkalmazásának támogatásához;
10. meggyőződése, hogy az IASB és az IOSCO között az IFRS egyre terjedő alkalmazásáról folytatott információcserét nemcsak helyzetelemzésnek, hanem a bevált gyakorlatok azonosítására szolgáló lehetőségnek is kell tekinteni; ebben a tekintetben üdvözli az IOSCO által bevezetett éves „végrehajtói vitát”, amelynek célja az IASB tájékoztatása az átültetés és a végrehajtás során felmerülő kulcskérdésekről;
11. megjegyzi, hogy a számviteli standardok hatásait teljes mértékben meg kell érteni; ragaszkodik ahhoz, hogy az IASB és az EFRAG prioritásnak tekintse hatásvizsgálatai megerősítését különösen a makrogazdaság tekintetében, és az érintettek széles köre, köztük a hosszú távú befektetők és társaságok, valamint a közvélemény különböző igényeinek felmérését; felkéri a Bizottságot, hogy emlékeztesse az EFRAG-ot arra, hogy fokozza arra irányuló képességét, hogy értékelje az új számviteli standardok által a pénzügyi stabilitásra kifejtett hatást, kifejezetten előtérbe helyezve azokat az európai szükségleteket, amelyeket már a folyamat korai szakaszában figyelembe kell venni az IASB által végzett szabványosítás során; megjegyzi különösen azt, hogy nem áll rendelkezésre mennyiségi hatásvizsgálat az IFRS 9-hez, amellyel kapcsolatban 2017

előtt nem fognak rendelkezésre állni adatok; felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy az IFRS 9 elősegítse az EU hosszú távú beruházási stratégiáját, különösen az olyan rendelkezések korlátozása révén, amelyek túlzott rövid távú volatilitást eredményeznek a pénzügyi kimutatásokban; tudomásul veszi, hogy az európai felügyeleti hatóságok (EFH-k), az ESMA, az EBH és az EIOPA, amelyek rendelkeznek a szükséges szakértelemmel és kapacitással ahhoz, hogy e feladatban segítséget nyújtsanak, elutasították az EFRAG igazgatótanácsában való teljes jogú tagságot arra hivatkozva, hogy az EFRAG egy magánszervezet; úgy véli, hogy amennyiben a megreformált irányítási megállapodások alapján az EKB és az európai felügyeleti hatóságok megfigyelőként részt vehetnének az EFRAG igazgatótanácsában, akkor több lehetőség nyílna a pénzügyi stabilitásra gyakorolt hatások figyelembevételére; felhívja a Bizottságot, hogy az IAS-rendelet felülvizsgálatának keretében vizsgálja meg annak a lehetőségét, hogy hogyan lehet rendszeres hivatalos visszajelzést kapni az európai felügyeleti hatóságoktól;

12. meggyőződése, hogy csak egyszerű szabályokat lehet hatékonyan alkalmazni és eredményesen felügyelni; emlékeztet arra, hogy a G20-ak 2009. április 2-i nyilatkozatukban arra szólítottak fel, hogy csökkenteni kell a pénzügyi eszközökre vonatkozó számviteli standardok bonyolultságát, és hogy az értébecslési standardok nemzetközi szintű alkalmazását – a felügyeleti szervek közreműködésével – világossá és következetessé kell tenni; aggodalmát fejezi ki az IFRS nem szűnő bonyolultsága miatt; kéri ennek a bonyolultságnak az új számviteli standardok kidolgozásakor történő csökkentését, amennyiben az megfelelő és lehetséges; úgy véli, hogy a számviteli standardok kevésbé bonyolult rendszere hozzá fog járulni az egységesebb végrehajtáshoz, hogy a vállalati pénzügyi adatok összehasonlíthatók legyenek a tagállamok között;
13. kéri, hogy az IFRS keretében vezessenek be országokénti jelentéstételi kötelezettséget; megismétli a Parlament azon álláspontját, hogy az országokénti nyilvános jelentéstétel döntő szerepet játszhat az adóelkerülés és adócsalás elleni fellépésben;
14. arra kéri az IASB-t, a Bizottságot és az EFRAG-ot, hogy általában a pénzügyi jelentések standardjainak kidolgozásába és különösen a jóváhagyási folyamatba korai szakaszban vonják be a Parlamentet és a Tanácsot; úgy véli, hogy a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok EU-ban történő elfogadásával kapcsolatos ellenőrzési folyamatot a pénzügyi szolgáltatások területén alkalmazott „2. szintű” intézkedések ellenőrzési folyamatának mintájára hivatalossá kell tenni és ugyanúgy kell kialakítani; javasolja, hogy az európai hatóságok kérjék fel az érdekelt civil társadalmi feleket arra, hogy – többek között az EFRAG szintjén – támogassák munkájukat; felszólítja a Bizottságot, hogy hozzon létre olyan fórumot az érdekelt felek számára, ahol megvitathatják az európai számviteli alapelveket; felhívja a Bizottságot, hogy tegye lehetővé a Parlament számára, hogy megkapja az EFRAG elnöki posztjára jelölt személyek szűkített listáját annak érdekében, hogy még a javasolt jelöltre vonatkozó szavazást megelőzően nem hivatalos meghallgatásokat szervezhessen;
15. ebben az összefüggésben megjegyzi, hogy – amennyiben a jelen állásfoglalásban foglalt kérések kellően figyelembevételre kerülnek – a Parlamentnek a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok aktív támogatójának szerepét kell játszania, mivel bebizonyosodott, hogy az előnyök meghaladják a költségeket;

16. meggyőződése, hogy a globális gazdaságnak nemzetközileg elfogadott számviteli standardokra van szüksége; emlékeztet azonban arra, hogy a konvergencia önmagában nem cél, és csak akkor kívánatos, ha annak eredményeképpen jobb, a köz javát szolgáló, körültekintő és megbízható számviteli standardok születnek; úgy véli ezért, hogy kiterjedt párbeszédet kellene folytatni az IASB és az egyes országok számviteli standardalkotói között, a lassan haladó konvergenciafolyamat ellenére;
17. megjegyzi, hogy a vállalkozások zöme kis- és középvállalkozás; tudomásul veszi a Bizottság szándékát, hogy az IASB-vel tárja fel a kkv-k számára a közös magas színvonalú és egyszerűsített számviteli standardok kidolgozásának lehetőségét, amelyeket uniós szinten önkéntesen használhatnának a multilaterális kereskedési rendszerekben (MTF) jegyzett kkv-k és kifejezetten a kkv-k növekedési piacai; ezzel kapcsolatban tudomásul veszi a kkv-k esetében már meglévő pénzügyi beszámolási standardokat; úgy véli, hogy az e téren folytatott munka folytatásának feltételül kell szabni, hogy a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok kevésbé legyenek bonyolultak, ne ösztönözzék a prociklikusságot, és hogy a kkv-k érdekei megfelelően képviselve legyenek az IASB-ben; úgy véli, hogy a megfelelő érintett felek számára képviseletet kell biztosítani az IASB-ben; felhívja a Bizottságot, hogy a további lépések megtétele előtt végezzen megfelelő hatásvizsgálatot az IFRS kkv-kra gyakorolt hatásairól; kéri az ezzel kapcsolatos fejlemények szoros figyelemmel kísérését és a Parlament teljes körű tájékoztatását, kellő tekintettel a jobb szabályozást célzó folyamatra;
18. kiemeli, hogy a nemzeti standardalkotók immár az EFRAG szerves részei; ezért úgy véli, hogy az EFRAG tanácsadó szerepet töltsön be a tőzsdén jegyzett kisvállalatokra, és általánosságban a kkv-kra vonatkozó számviteli kérdéseket illetően;
19. üdvözli a tényt, hogy a Bizottság a tagállamokat a pénzügyi információk végrehajtására vonatkozó ESMA-iránymutatások követésére buzdítja; sajnálatosnak tartja, hogy több tagállam nem felel meg, és a jövőben sem kíván megfelelni az ESMA IFRS-ről szóló végrehajtási iránymutatásainak; felkéri ezeket a tagállamokat, hogy törekedjenek az iránymutatások betartására; felkéri a Bizottságot, hogy értékelje, hogy az ESMA jogkörei lehetővé teszik-e a következetes és koherens végrehajtást az EU területén, és amennyiben nem, tárja fel a megfelelő alkalmazás és végrehajtás biztosításának egyéb lehetőségeit;
20. elismeri, hogy az IAS-rendelet kötelező alkalmazási köre és az IFRS tagállamok által történő nemzeti szintű kiterjesztésének lehetősége közötti egyensúly biztosítja a megfelelő szubszidiaritást és arányosságot;
21. üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy megvizsgálja az osztalékfizetésre vonatkozó uniós szabályok koordinálásának ügyét; ezzel kapcsolatban emlékeztet a tőkemegőrzési irányelv 17. cikke (1) bekezdésére, amelynek értelmében közvetlenül a vállalkozások éves beszámolói képezik az osztalékok elosztására vonatkozó határozatok alapját, és amely bizonyos korlátozásokat állapít meg az osztalék elosztására vonatkozóan; tudomásul veszi, hogy az IAS-rendelet értékelésekor a Bizottság megállapította, hogy a tagállamok különbözőképpen érvényesítik az IFRS-standardokat; hangsúlyozza, hogy a tőkemegőrzési és osztalékfelosztási szabályok az IAS-rendelet értékeléséről szóló jelentés szerint peres ügyekhez vezethetnek egyes olyan jogrendszerekben, ahol a

tagállamok engedélyezik vagy megkövetelik az IFRS alkalmazását a felosztható nyereség kiszámításához alapul szolgáló éves pénzügyi kimutatások készítésekor; rámutat arra, hogy minden tagállam egyedileg vizsgálja, hogyan tud nemzeti jogszabályai és az uniós tökemegőrzési követelmények keretében választ adni ezekre a kérdésekre; e tekintetben sürgeti a Bizottságot a tökemegőrzési irányelvnek és a számviteli irányelvnek való megfelelés biztosítására;

22. felhívja az EFRAG-ot és a Bizottságot, hogy mihamarabb vizsgálják meg azt, hogy a számviteli standardok lehetőséget adnak-e adócsalásra és adókikerülésre, illetve hajtsanak végre minden ahhoz szükséges változtatást, hogy elkerülhetők és megelőzhetőek legyenek az esetleges visszaélések;
23. tudomásul veszi az átláthatóság és a közszférában működő szervek által készített elszámolások összehasonlíthatóságának növelésére irányuló törekvéseket a közszférára vonatkozó európai számviteli standardok (EPSAS) kidolgozása révén;

Az IFRS Alapítvány, az EFRAG és a PIOB tevékenységei

24. támogatja a Bizottság azon ajánlásait, hogy az IFRS Alapítvány felügyelőtestülete irányítsa figyelmét a belső szervezeti problémákról azoknak a közérdekű ügyeknek a megvitatására, amelyek az IFRS Alapítvány elé terjeszthetők; úgy véli azonban, hogy további előrelépést kell tenni az IFRS Alapítvány és az IASB irányítása tekintetében, különösen az átláthatósággal, az összeférhetetlenség megelőzésével és a szerződött szakértők sokféleségével kapcsolatban; rámutat, hogy az IASB legitimitása forog kockán akkor, ha a felügyelőtestület továbbra sem tud megegyezésre jutni feladatkörét illetően, miközben a határozatokat konszenzussal hozzák; különösen támogatja a Bizottság azon javaslatát, hogy vegyék figyelembe a különböző időtávlatokkal dolgozó befektetők jelentéstételi igényeit, és hogy a rájuk vonatkozó standardok kidolgozásakor találjanak egyedi megoldásokat, különösen a hosszú távú befektetők tekintetében; támogatja az IASB nagyobb mértékű bevonását a nemzetközi pénzügyi intézetek rendszerébe és a széles körű érdekképviselet (mint például a fogyasztókat képviselő ügynökségek és pénzügyminisztériumok) és a nyilvános elszámoltathatóság biztosítására tett lépéseket, ami magas színvonalú számviteli standardokat garantál majd;
25. megjegyzi, hogy az IASB-ben a piaci szereplők vannak többségben; rámutat, hogy a kis- és középvállalkozások egyáltalán nem rendelkeznek képvisellel az IASB-ben; rámutat, hogy az IFRS Alapítvány továbbra is önkéntes hozzájárulásokra támaszkodik, amelyek gyakran a magánszektorból érkeznek, és amelyek így az összeférhetetlenség kockázatát hordozzák magukban; felszólítja a Bizottságot, hogy sürgesse az IFRS Alapítványt, hogy törekedjen szélesebb körű és kiegyensúlyozott finanszírozási szerkezetre, többek között díjakra vagy közforrásokra alapozva;
26. üdvözli a szén-dioxid-kibocsátásra és az éghajlatváltozásra vonatkozó jelentéstétel terén az IFRS Alapítvány és az IASB által kifejtett tevékenységet; úgy véli mindenképp, hogy a különösen fontos hosszú távú strukturális problémákat, mint például a szén-dioxid-kibocsátás miatt a vállalkozások mérlegében leírt eszközök értékelésének kérdését – az ezzel kapcsolatos standardok kidolgozása céljából – tételesen fel kell venni az IFRS munkaprogramjába; felhívja az IFRS szerveit, hogy vegyék fel napirendjükre a szén-dioxid-kibocsátással kapcsolatos jelentéstétel kihívásait, és a szén-dioxid-kibocsátással kapcsolatos kockázatok kérdését;

27. felszólítja a Bizottságot és az EFRAG-ot annak megvizsgálására, hogy a valós értéken alapuló, az IFRS keretében bevezetett számvitel eredményeképpen a nyugdíjalapok eszközkihelyezése miatt tolódott el a részvényektől a kötvények felé;
28. támogatja a Bizottságot az IFRS Alapítvány arra való sürgetésében, hogy gondoskodjon arról, hogy az IFRS alkalmazása és az állandó pénzügyi hozzájárulás megléte az IFRS Alapítvány és az IASB irányító és felügyeleti testületei tagságának feltétele legyen; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogy hogyan lehetne az IFRS Alapítványt és az IASB-t megreformálni annak érdekében, hogy a fent említett követelményeknek meg nem felelő tagok vétőjogát meg lehessen vonni;
29. felhívja az IFRS vezetőtestületét, az IFRS felügyelőtestületét és az IASB-t, hogy mozdítsák elő a nemek közötti megfelelő egyensúlyt saját fórumaikon;
30. emlékeztet arra, hogy a Goulard-jelentésben intézkedéseket kért a demokratikus legitimitás, az átláthatóság, az elszámoltathatóság és a feddhetetlenség fokozása érdekében többek között a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáféréssel, a különféle érdekelt felekkel folytatott nyitott párbeszéddel, a kötelező átláthatósági nyilvántartásokkal és a lobbizások átláthatóságára vonatkozó szabályok bevezetésével, valamint a belső szabályokkal, különösen az összeférhetlenség megelőzésével kapcsolatban;
31. hangsúlyozza, hogy az EFRAG reformjának javítania kell az új IFRS kidolgozásához való európai hozzájárulást, és az szerepet játszhat az IFRS Alapítvány irányításának reformjában;
32. helyteleníti, hogy az EFRAG már egy ideje elnök nélkül működik, tekintettel az elnök által a konszenzus elérésében és abban játszott kulcsszerepre, hogy nemzetközi szinten egyértelműen és világosan biztosítsa az európai érdekeket a számvitel terén; hangsúlyozza, hogy mihamarabb új elnököt kell kinevezni; sürgeti ezért a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel a kiválasztási folyamatot, és teljes mértékben vegye figyelembe a Parlament és a Gazdasági és Monetáris Bizottság szerepét;
33. üdvözlí az EFRAG reformját, amely 2014. október 31-én lépett hatályba, és elismeri, hogy jelentős erőfeszítések történtek e tekintetben; nyugtázza, hogy javult az átláthatóság; helyteleníti, hogy az EFRAG finanszírozását, illetve különösen a tőzsdén jegyzett társaságok által fizetendő kötelező járulékok rendszere létrehozásának lehetőségét illetően a Bizottság a reform rövid távon megvalósítható elemeinek végrehajtására összpontosította erőfeszítéseit; kéri a Bizottságot, hogy – a Maystadt-jelentés ajánlásaival összhangban – tegyen hivatalos lépéseket annak érdekében, hogy ösztönözze nemzeti finanszírozási mechanizmus létrehozására azokat a tagállamokat, amelyek még nem rendelkeznek ilyennel; nyugtázza, hogy a Bizottságot javaslatot tett az EFRAG uniós programjának a 2017 és 2020 közötti időszakra való meghosszabbítására; felkéri a Bizottságot, hogy a megállapodás szerinti reform keretében végezzen éves átfogó értékelést a 258/2014/EU rendelet 9. cikkének (3) bekezdése és 9. cikkének (6) bekezdése értelmében; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy hosszú távon az EFRAG alakuljon át közintézménnyé;
34. helyteleníti, hogy opcionálissá tették a Maystadt által javasolt azon követelményt, hogy

vonják össze az EFRAG vezérigazgatói és az EFRAG TEG elnöki tisztségét; megjegyzi, hogy az új igazgatótanács összetétele eltér a Maystadt-jelentésben szereplő javaslattól, mivel az európai felügyeleti hatóságok és az Európai Központi Bank elutasította, hogy a testületben teljes jogú tagsággal rendelkezzen; felhívja az EFRAG-ot, hogy növelje az igazgatótanácsi tagsággal rendelkező felhasználók számát – amely jelenleg csupán egy –, és biztosítsa, hogy valamennyi jelentős érdekelt fél képviseltesse magát az EFRAG-ban;

35. üdvözlí, hogy 2014-ben a PIOB diverzifikálta finanszírozását; megjegyzi, hogy az IFAC által nyújtott teljes finanszírozás 58% volt, amely – miközben továbbra is a PIOB finanszírozásának jelentős részét teszi ki – jóval a kétharmados küszöb alatt van, és hogy emiatt a Bizottságnak nem kellett korlátoznia éves hozzájárulását, amint azt a 258/2014/EU rendelet 9. cikkének (5) bekezdése kiköti; felhívja a PIOB-ot, hogy fokozza a könyvvizsgálói szakma feddhetetlenségének biztosítására tett erőfeszítéseit;
36. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

A londoni székhelyű Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) kiváló minőségű, globálisan alkalmazható számviteli standardokat dolgoz ki, ezáltal teremtve meg a globális pénzügyi beszámolók közös nyelvezetét. A vélemény előadója elismeri az ilyen globálisan alkalmazható standardok fontosságát a verseny javítása és a befektetési akadályok lebontása terén globális szinten.

A nyilvánosan működő uniós társaságok 2005 óta ezekkel a standardokkal összhangban kötelesek elkészíteni konszolidált pénzügyi kimutatásaikat. A nemzetközi számviteli standardoknak az uniós jogba történő beemelését az IAS-rendeletben körvonalazott jóváhagyási mechanizmus szabályozza.

A nemzetközi számviteli standardok fontos részét képezik az uniós pénzügyi szolgáltatások szabályozási és felügyeleti keretének. Kapcsolatban állnak a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó uniós szabályozás számos más elemével, többek között a prudenciális szabályozás területén. A vélemény előadója ezért hangsúlyozza a számviteli standardok fontos szerepét az Európai Unió belüli egységes tőkepiac kialakításában, különösen a tőkepiaci unióval (CMU) kapcsolatos projekt vonatkozásában. Véleménye szerint a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok EU-ban történő alkalmazása hozzájárult az egységes piac megerősítéséhez, egyben erősítette az európai gazdaság versenyképességét azzal, hogy lehetőséget adott a társaságoknak tőke és befektetések bevonására a globális tőkepiacokon. Az IFRS Európai Unióban történő alkalmazásának hatásai az elmúlt tíz évben ezért összességében pozitívak.

Azonban a pénzügyi válság megmutatta, hogy a pénzügyi beszámolási standardok felülvizsgálatra és javításra szorulnak. Különösen a „valós érték” használatának a pénzügyi stabilitásra vonatkozó következményei váltottak ki máig tartó vitát.

Az IAS-rendelet értékelése további lehetőséget kínál az IFRS Európai Unióban történő jóváhagyási eljárásához kapcsolódó kérdések kezelésére.

Az IFRS kidolgozása

Az Európai Unió a nemzetközi pénzügyi számviteli standardok kidolgozásával a Nemzetközi Számviteli Standard Testületet (IASB) bízta meg, amely egy független, önszabályozó magántestület. E szervezet függetlenségéhez megfelelő elszámoltathatósági intézkedéseknek kell társulniuk. Az IFRS Alapítvány struktúrájának és hatékonyságának felülvizsgálata lehetőséget nyújt az olyan kérdések kezelésére, mint az európai befolyás és a megfelelő elszámoltathatóság.

A pénzügyi beszámolás megnövekedett bonyolultsága kapcsán az előadó szintén aggodalmának ad hangot. A standardalkotóknak törekedniük kell arra, hogy megfelelő egyensúlyt teremtsenek az összetett pénzügyi piacoknak és instrumentumoknak a számviteli standardokban történő tükröződése iránti igény és a különböző érdekeltek nagy csoportja által érthető, magas színvonalú, átlátható és összehasonlítható globális standardok iránti igény között. Az arányosság elvét alkalmazni kell a nemzetközi számviteli standardokra, különösen azért, hogy a kisebb társaságok is felkerülhessenek a listára. A vélemény előadója üdvözli a

Bizottság azon szándékát, hogy a tőkepiaci unióval kapcsolatos projekt vonatkozásában az IASB-vel értékeli a kkv-k növekedési piacain engedélyezett kereskedést folytató társaságok számviteli standardjai kidolgozásának lehetőségét.

A vélemény előadója hangsúlyozza a koherens pénzügyi beszámolási standardok kidolgozásának szükségességét. A koherenciát és a konzisztenciát biztosítani kell a nemzetközi számviteli standardok már meglévő elemeinél, valamint a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó egyéb uniós szabályozásra tekintettel. Mivel az IFRS célja globálisan harmonizált számviteli standardok számos állam területén történő alkalmazhatóságának megteremtése, és jelenleg 116 állam már megköveteli az IFRS használatát, különböző jogi, szabályozási és gazdasági struktúrákkal, az európai sajátosságok figyelembevételének mozgástere korlátozott. Ebből következően az EU-ban a jóváhagyási eljárás csak a következő lehetőségeket hagyja meg: a teljes standard jóváhagyása; a standard részleges jóváhagyása (különszabályozások) vagy a standard jóvá nem hagyása. Emiatt rendkívül fontos az európai befolyás biztosítása a standardalkotási folyamat valamennyi szakaszában.

A vélemény előadója az európai befolyás számviteli standardalkotás folyamatának korai szakaszaiban történő további erősítésére hív fel. Az európai köz- és magánszféra különböző jogalanyai vesznek részt a folyamatban nemzeti és európai szinten, időnként eltérő nézetekkel és érdekekkel. A közös európai álláspont kialakítása ezért fontos, de egyben nehéz feladat is. Az EFRAG fontos szerepet tölt be e tekintetben.

Az IFRS jóváhagyása és alkalmazása az Európai Unióban

Az IFRS-t jóvá kell hagyni, hogy az uniós jog részévé válhasson. Ennek a jóváhagyási eljárásnak kell biztosítania, hogy a nemzetközi számviteli standardok az európai gazdasági érdekeket képviseljék.

Az Európai Pénzügyi Beszámolási Tanácsadó Csoport (EFRAG) egy magánszervezet, amely technikai szaktudást és tanácsadást nyújt a Bizottságnak, fontos szerepet játszik az európai befolyás erősítésében már a standardalkotás korai szakaszában. A vélemény előadója üdvözlözi az EFRAG irányítási reformjának végrehajtását, amely a Maystadt-jelentés javaslatait hajtja végre. Ezek a reformok erősítik az EFRAG feladatteljesítő képességét. A vélemény előadója hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az EFRAG megfelelő minőségi és mennyiségi hatásvizsgálat elvégzésére irányuló felkészültségét. Emellett fel kell tárnai annak lehetőségét, hogy a Parlamentet jobban bevonják a jóváhagyási eljárás korai szakaszaiba. Az ECON bizottság ebből a célból hozta létre az IFRS-sel foglalkozó IFRS Állandó Csoportot.

A jóváhagyási kritériumok fontos szerepet játszanak a jóváhagyási eljárásban (előmozdítja az európai közjót, megbízható és valós kép, és egyéb minőségi kritériumok).

Szintén fontos elem a harmadik országok számviteli standardjai egyenértékűségének megállapítása. Az Egyesült Államok nem engedélyezi belföldi társaságoknak az IFRS használatát. Ezért az IASB és az FASB (az Egyesült Államok standardalkotóinak) munkája a standardok konvergenciája terén nagyon fontos.

A pénzügyi beszámolási standardoknak való megfelelést és ezek következetes alkalmazását biztosítani kell az egységes piacon belüli egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében. A vélemény előadója hangsúlyozza az ESMA szerepét az európai konvergencia

felülvizsgálatának biztosításában (lásd még az ESMA iránymutatásokat a pénzügyi információk végrehajtásáról).

Vonatkozó rövidítések

ARC	Számviteli Szabályozó Bizottság
EFRAG	Európai Pénzügyi Beszámolási Tanácsadó Csoport
ESMA	Európai Értékpapíri Hatóság
FASB	Pénzügyi Számviteli Standard Testület
IAS	nemzetközi számviteli standardok
IASB	Nemzetközi Számviteli Standardok Testülete
IFRS	nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok
IFRS Alapítvány	Az IFRS Alapítvány az IASB felügyeleti szerve
IFAC	Nemzetközi Könyvvizsgálói Szövetség
PIOB	Közérdekű Felügyeleti Tanács
ISA	nemzetközi könyvvizsgálati standardok

8.4.2016

VÉLEMÉNY A KÖLTSÉGVETÉSI ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Gazdasági és Monetáris Bizottság részére

a nemzetközi számviteli standardok értékeléséről, valamint a Nemzetközi Számviteli Standardok Alapítványa, az Európai Pénzügyi Beszámolási Tanácsadó Csoport és a Közérdekű Felügyeleti Tanács tevékenységeiről
(2016/2006(INI))

A vélemény előadója: Ryszard Czarnecki

JAVASLATOK

A Költségvetési Ellenőrző Bizottság felhívja a Gazdasági és Monetáris Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

- A. mivel a nemzetközi számviteli standardok (IAS) alkalmazásának elsődleges célja a vállalatok pénzügyi beszámolásának harmonizálása;
 - B. mivel a pénzügyi és gazdasági válság szükségessé tette a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok fokozott átláthatóságát, a gazdasági rendszerek jobb irányítását és fokozott összehasonlíthatóságát célzó reformját;
 - C. mivel alapvető fontosságú, hogy az Unió részt vegyen a nemzetközi beszámolási standardok kialakításáról szóló vitákban, valamint jelen legyen a számvitelt szabályozó nemzetközi testületek irányítási struktúrájában;
 - D. mivel a kidolgozási és elfogadási eljárásban való aktív részvétel és a szereplők közötti együttműködés lehetővé teszi az új számviteli és beszámolási standardok végrehajtásával járó potenciális költségek jobb felmérését;
 - E. mivel a számviteli politikával kapcsolatos döntések kihatnak az EU közszférájára és a tagállamok államháztartással kapcsolatos tájékoztatási rendszereire is;
1. üdvözli, hogy a Bizottság értékelte az IAS-rendelet¹ Unióban való végrehajtásának tíz esztendejét;

¹ COM (2015)0301, elfogadva 2015. június 18-án.

2. üdvözli a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok célkitűzéseit, egészen pontosan a kkv-k fokozott határon átnyúló mobilitását, az adócsalás csökkentését és a globális tőkepiaci finanszírozáshoz való hozzáférést;
3. úgy véli, hogy a pénzügyi információk megbízhatóságának, összehasonlíthatóságának és átláthatóságának fokozása átfogó célkitűzés;
4. megállapítja, hogy a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok végrehajtása hozzájárult a pénzügyi adatok és kimutatások általános hatékonyságának, relevanciájának és minőségének javításához, és ez az egységes piac és a tőkepiacok előnyére vált; megjegyzi, hogy az Európai Értékpapír-piaci Hatóság koordináló szerepet játszva lehetővé tette az említett standardok Európa-szerte következetes alkalmazását;
5. megjegyzi azonban, hogy a tagállamok nem hajtották végre maradéktalanul és nem támogatják teljes mértékben a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardokat, ami aláássa a standardokban rejlő lehetőségeket;
6. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erőfeszítéseiket összpontosítsák a maradéktalan végrehajtásra, mivel ez a lépés szükséges ahhoz, hogy lehetővé váljon a tőkepiaci unió és járuljanak hozzá az egységes piac kiteljesedéséhez vezető folyamatokhoz;
7. ajánlja, hogy a tagállamok tartsanak ki az Európai Értékpapír-piaci Hatóság útmutatásai mellett a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok akadálymentes és teljes végrehajtásának biztosítása érdekében;
8. felszólítja a Bizottságot, hogy a multilaterális kereskedési rendszerekben (MTF) jegyzett kkv-k számára dolgozzon ki uniós szintű, egyszerűsített számviteli standardokat, különösen a kkv-k növekedési piacaira tekintettel;
9. megjegyzi, hogy a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok összetettsége további költség-haszon elemzést, témába vágó hatásvizsgálatokat, valamint a meglévő tőkepiaci eredmények közlését teszi szükségessé, továbbá hogy az átlátható és egyszerűsített nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok lehetővé tennék, hogy a felhasználók jobban megértsék és használják a pénzügyi információkat; megjegyzi, hogy fenn kell tartani a körültekintő egyensúlyt az előírt adatközlések és a kkv-k tekintetében csökkentett bürokrácia között;
10. hangsúlyozza ezzel összefüggésben, hogy a demokratikus ellenőrzés fontos szempont, és hogy a Parlamentet, a Bizottságot és a Tanácsot be kell vonni a pénzügyi beszámolási standardok kidolgozásába és az azok elfogadására irányuló eljárásba annak érdekében, hogy teljes mértékben garantálni lehessen a számviteli és beszámolási elvek koherenciáját és megfelelőségét; úgy véli, hogy mielőtt uniós jogszabállyá válnának, szükség lesz egy elfogadási eljárásra annak biztosítása érdekében, hogy egy magánszervezet által kidolgozott standardok megfeleljenek bizonyos kritériumoknak és megfeleljenek Európa gazdaságának;
11. ebben az összefüggésben megjegyzi, hogy az Európai Parlamentnek kell eljárnia a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok aktív támogatójának szerepét, mivel bebizonyosodott, hogy az előnyök meghaladják a költségeket;

12. ezzel összefüggésben támogatja az Európai Pénzügyi Beszámolási Tanácsadó Csoport (EFRAG) tanácsadó szerepét, amelynek révén Európa jelen volt a globális számviteli standardok kialakításakor, megvitatásakor, fejlesztésekor és felülvizsgálatakor, és befolyásolni tudta ezt a folyamatot;
13. hangsúlyozza, hogy a szabványosított és egyszerűsített számviteli és beszámolási standardok Unióban történő végrehajtása nem csupán a piacok és a vállalkozások szempontjából fontos, hanem a „közjó” tekintetében is¹;
14. úgy véli, hogy a nemzetközi számviteli standardoknak és a nemzetközi pénzügyi és beszámolási standardoknak a közszféra pénzügyi kimutatásaira vonatkozó elfogadása által gyakorolt hatásokat tovább kell vizsgálni az állami és kormányzati számviteli és beszámolási rendszerek reformja fényében;
15. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi számviteli standardok és a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok végrehajtásából leszűrt, különösen az átláthatóság és az összehasonlíthatóság elvének megerősítésével kapcsolatos tapasztalatokat figyelembe kell venni a közszférában, és az uniós tagállamoknak referenciaértékként kell tekinteniük azokra az Európai Költségvetési Számviteli Standardok kidolgozása folyamán; úgy véli, a Bizottságnak meg kellene fontolnia egy menetrend és/vagy cselekvési terv kidolgozását e célból;
16. úgy véli továbbá, hogy a tagállami számviteli rendszerek valamennyi kormányzati szinten általánosan elfogadható számviteli standardokon alapuló eredményszemléletű számvitelének előmozdítása révén történő modernizálása következtében fokozódik a tagállami államháztartások átláthatósága és összehasonlíthatósága, és megbízhatóbbá válik a kormányzati pénzügyi beszámolás; arra ösztönzi a Bizottságot, hogy folytassa és fokozza erőfeszítéseit az európai költségvetési számviteli standardok kidolgozása érdekében;
17. úgy véli, hogy megerősített számviteli és beszámolási eszközök kialakítása a pénzügyi és költségvetési reformok szélesebb összefüggésében az EPSAS-on keresztül megkönnyíthetik a politikai döntéshozatalt és a gazdasági kormányzást;
18. hangsúlyozza, hogy a közszféra által az EPSAS-on keresztül nyújtott elsődleges számviteli adatok és pénzügyi beszámolás minőségének javítása hozzájárul majd a nyilvános elszámoltathatóság fokozásához és vállalásához, az államháztartások fenntarthatóságához, valamint a jobb pénzügyi átláthatósághoz és a költségvetés szigorúbb és átláthatóbb ellenőrzéséhez.

¹ A Maystadt-ajánlásoknak megfelelően.

**A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN
TARTOTT ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE**

Az elfogadás dátuma	4.4.2016
A zárószavazás eredménye	+: 17 -: 2 0: 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Louis Aliot, Inés Ayala Sender, Dennis de Jong, Martina Dlabajová, Ingeborg Gräßle, Verónica Lope Fontagné, Monica Macovei, Dan Nica, Gilles Pargneaux, Georgi Pirinski, Petri Sarvamaa, Claudia Schmidt, Bart Staes, Marco Valli, Derek Vaughan, Anders Primdahl Vistisen, Tomáš Zdechovský
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Marian-Jean Marinescu, Miroslav Poche
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Birgit Collin-Langen, Bodil Valero

ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN

Az elfogadás dátuma	26.4.2016
A zárószavazás eredménye	+: 52 -: 0 0: 5
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Gerolf Annemans, Hugues Bayet, Pervenche Berès, Esther de Lange, Markus Ferber, Jonás Fernández, Elisa Ferreira, Neena Gill, Roberto Gualtieri, Brian Hayes, Gunnar Hökmark, Danuta Maria Hübner, Cătălin Sorin Ivan, Othmar Karas, Georgios Kyrtzos, Alain Lamassoure, Philippe Lamberts, Werner Langen, Sander Loones, Bernd Lucke, Olle Ludvigsson, Ivana Maletić, Fulvio Martusciello, Bernard Monot, Luděk Niedermayer, Stanisław Ożóg, Dimitrios Papadimoulis, Sirpa Pietikäinen, Dariusz Rosati, Pirkko Ruohonen-Lerner, Alfred Sant, Molly Scott Cato, Peter Simon, Theodor Dumitru Stolojan, Paul Tang, Ramon Tremosa i Balcells, Ernest Urteaga, Marco Valli, Cora van Nieuwenhuizen, Jakob von Weizsäcker, Pablo Zalba Bidegain, Marco Zanni
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Matt Carthy, Philippe De Backer, Mady Delvaux, Ashley Fox, Marian Harkin, Ian Hudghton, Sophia in 't Veld, Syed Kamall, Krišjānis Kariņš, Paloma López Bermejo, Emmanuel Maurel, Siôn Simon, Romana Tomc
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Daniela Aiuto, Virginie Rozière